

Täysistunto

Torstai 16.5.2024 klo 16.00—20.11

2.4. Suullinen kysymys maatalouden kannattavuuden parantamisesta (Anders Norrback r) Suullinen kysymys SKT 96/2024 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Jussi Halla-aho: Ledamot Norrback, varsågod.

Keskustelu

16.41 **Anders Norrback r:** Tack, ärade talman! Ren finsk mat har stora möjligheter på världsmarknaden, och både produktutveckling och långsiktiga exportinvesteringar måste stödjas, såsom regeringen gör. Regeringen värnar om jordbruket, vilket vi också har sett nu under den senaste tiden när inga ytterligare sparåtgärder riktats mot jordbruket.

Arvoisa puhemies! Maatalous on ennennäkemättömässä kannattavuuskriisissä. Se on todettu monta kertaa täällä. Jotta meillä tulevaisuudessa olisi suomalaista ruokaa tarjolla, täytyy meidän katsoa koko tuotantoketjua ja sitä koskevaa lainsäädäntöä. Kysyisin, arvoisa ministeri Essayah: Miten maatalouden kannattavuutta voidaan parantaa uudistamalla lainsäädäntöä? Tässä on mainittu elintarvikemarkkinalaki, kilpailulaki ja julkisia hankintoja koskeva laki. Onko muita vaihtoehtoja? — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Essayah, olkaa hyvä.

16.42 **Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitoksia hyvästä kysymyksestä edustaja Norrbackilta. Hän on ollut itsekin kirjoittamassa tätä hallitusohjelmaa, jossa juurikin nämä lainsäädäntökohdat on nostettu esille aivan keskeisinä.

Mutta kyllähän me sen lisäksi tarvitsemme myöskin tietoa siitä, millä tavalla nuo kustannukset kehittyvät, jolloin pystymme myöskin toivon mukaan vaikuttamaan siihen, että siinä vaiheessa, jos tällainen sopimus on tehty pitkälle ajanjaksolle ja jos kustannuskehitys on epäsuotuisa tuottajan kannalta, tulisi selkeä indeksi, joka osoittaa sen, että näitä sopimuksia on myöskin lähdettävä avaamaan ja neuvottelemaan uudestaan. Tämä on todella tärkeä uudistus. Tämä ei ole sellainen keskustelu, mitä käydään nyt pelkästään Suomessa, vaan ihan samalla tavalla EU-pöydissä. Sen lisäksi myös tämä epäterveitten kauppatapojen direktiivi, niin sanottu UTP-direktiivi, on EU-pöydissä nostettu esiin, juurikin näistä syistä, että tuottajan asema on ketjussa liian heikko ja toisaalta pitkät sopimukset saattavat sitoa tuottajan hyvin epäedullisiin ehtoihin. Silloin niihin on pystyttävä puuttumaan myöskin näitten indeksivertailujen kautta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 50/2024 vp

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Pitko, olkaa hyvä.

16.43 **Jenni Pitko vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Maatalous on riippuvainen luonnon ekosysteemeistä, ja maaseudulla otetaan ensimmäisenä vastaan myös muutokset luonnossa ja ilmastomuutoksen vaikutukset. Suomi on kuitenkin profiloitunut EU-vaikuttamisessa aika luontotoimien vastaisena, vaikka suomalaisten selvä enemmistö niitä kannattaa. Tänäa julkaistun WWF:n teettämän kyselyn mukaan jopa 70 prosenttia suomalaisista kannattaa EU:n ennallistamisasetuksen hyväksymistä, vain 10 prosenttia vastustaa sitä. Hyvä hallitus, kysyn nyt teiltä, kenen asialla te oikein olette. Suomalaiset rakastavat meidän luontoa ja haluavat suojella sitä ja ennallistaa sitä. Teillä on vielä mahdollisuus vaihtaa teidän kielteinen kantanne EU:n ennallistamisasetukseen, tulla suomalaisen linjalle, turvata puhtaat mökkivedet, kalakannat ja myös suomalainen ruuantuotanto. Aiotteko te vaihtaa linjanne ja tulla ennallistamisasetusta kannattamaan?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Mykkänen, olkaa hyvä.

16.44 **Ympäristö- ja ilmastoministeri Kai Mykkänen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen iloinen, että moni suomalainen kantaa huolta arvokkaasta luonnosta — ja varmaan kaikki täällä. Meidän työmme eduskunnassa on yhteensovittaa luonnon tarpeita, sote-tarpeita, koulutustarpeita, yhteisen valtionvelan vähentämisen tarpeita. Ja jos nyt katsotaan Luontopaneelin arviota esimerkiksi ennallistamisen tarpeista, niin ne ovat yhdeksän miljardia vuosikymmenessä viime joulukuun raportin mukaan. EU:n ennallistamisasetuksen kustannuksiksi Suomelle on arvioitu yli puoli miljardia euroa vuosittain, ja Suomelle ne kustannukset ovat korkeimmat EU-maiden välillä väestön ja talouden kokoon nähden. On hyvä, että täällä on edustajia vaatimassa näinkin radikaaleja toimia, mutta se, että ne ovat tutkijaryhmien arvioimia, ja se, että ennallistamista kannatetaan, eivät tee niitä sellaisenaan kohtuullisiksi, kun meidän tehtävä on todella yhteensovittaa eri tarpeita. Puhdasoppisia ratkaisuja voi vaatia, niitä voi perustella, mutta kyllä ne ovat radikaaleja verrattuna siihen demokraattiseen, tasapainoiseen kehitykseen, jota Suomessa on pitkään tehty ja jolla tämä hallitus [Puhemies koputtaa] pyrkii luontotoimia tekemään. [Jenna Simula: Ääri vihreitä!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ja viimeinen lisäkysymys tähän aihepiiriin liittyen. — Edustaja Kalmari, olkaa hyvä.

16.46 **Anne Kalmari kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tälläkin hetkellä viljelijät tekevät töitä pelloillaan 6,4 euron tuntipalkalla. Te olette luvanneet suitsia elintarvikemarkkinoita reilumpaan suuntaan, ja vaadin, [Mauri Peltokangas: Kahdeksan vuotta salkku ollut teillä!] että ette jää odottamaan sitä EU:n lainsäädäntöä. Voi olla, että sitä ei koskaan sieltä tule. Edes kauppojen hämäävien alkuperämerkintöjen kuriin laittaminen olisi asiallista, kun siitä on jo säännökset olemassa. [Juho Eerola: Niitäkään ei ole mo-
neen vuoteen tehty!]

Mutta kaikista kurjinta on se, että te olette luvanneet, että ruuantuotannon tukiin ei kosketa, ja nyt kuitenkin, kun te, onneksi, lupaatte kylätoiminnan jatkon, kylähankkeitten ja muitten yritystoiminnan hankkeitten jatkon, oli kauhea lukea, että te otatte ne rahat suoraan ruuantuotannon tuista, [Keskustan ryhmästä: Ohhoh!] LFA-tuesta, ympäristökorva-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 50/2024 vp

uksesta. Jos ne eivät ole kuluneet täysimääräisesti, kyllä entiset hallitukset olisivat palauttaneet [Puhemies koputtaa] ruuantuotannon tuen ruuantuottajille, jotka tekevät [Puhemies: Kysymys!] 6,4 euron tuntipalkalla työtä. Miksi olette tehneet näin? [Ben Zyskowicz: Te ryövärit!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Ministeri Essayah, olkaa hyvä.

16.47 Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nyt täytyy todeta, että edustaja on nyt jollakin tavalla väärin käsittänyt tämän CAP-rahoituksen siirron. [Perussuomalaisten ryhmästä: Olipa yllätys!] Elikkä tähän tapahtuu nimenomaan sieltä siirtymäkauden rahoituksista vuodelta 20—21, elikkä niistä rahoista, jotka ovat silloin jääneet käyttämättä. Ja jos me nytten momenttien välisillä siirroilla tällä tavalla pystymme pelastamaan [Keskustan ryhmästä: Maatalouden tuista, jotka on luvattu viljelijöille!] kokonaan paikallisen ja alueellisen rahoituksen, niin eikö tämä ole loistava uutinen? Eikö tämä on erinomainen uutinen? [Anne Kalmari: Eivätkö viljelijät ansaitsisi niitä?] Vuoden 20—21 rahat ovat niin sanotusti förbi, ne ovat ollutta ja mennyttä. Elikkä jos sieltä on jäänyt siirtymäkauden rahoitusta ja ne nyt uudelleen kohdennetaan nimenomaisesti varmistamaan se, että me saamme EU:lta täyden saannon tähän paikalliseen ja alueelliseen maaseudun kehittämiseen, niin tähän on aivan erinomainen uutinen. [Perussuomalaisten ryhmästä: Juuri näin, oikein!] Ja tämä osoittaa sen, millä tavalla tämä hallitus näin kireässä taloudellisessa tilanteessa pitää huolta koko Suomen elinvoimasta, maaseudun elinvoimasta eritoten. Ja uskon, että sydämessään varmasti edustajakin tästä asiasta iloitsee.

Kysymyksen käsittely päättyi.